

KULTURNÍ KALENDÁŘ

města

HRANIC

Únor 1963

Vydává Osvětová beseda v Hranicích — Cena 20 hal.

KULTURNÍ KALENDÁŘ NA ÚNOR.

9. so Maškarní merenda TJ Sigma. — Sokolovna.
14. čt Lidová akademie — Mezinárodní politické vztahy. — Anglie a Francie z hlediska integrace. — Osvětová beseda v 15 hodin.
16. so Ples čs. svazu rybářů. — Sokolovna.
21. čt Ples ČSM Lesnické technické školy. — Sokolovna.
23. so Beskydské divadlo. Božena Benešová: Věra Lukášová. — Sokolovna 20 hod.
24. so Lidová akademie — Mezinárodní politické vztahy. — Africké státy a socialismus.
28. so V. abonentní koncert. Slezské kvarteto. — Lidová škola umění. — 20 hod. — Výchovný koncert v 15.00 hod.

KULTURNÍ KALENDÁŘ ČS. STÁTNÍCH LÁZNÍ

TEPLICE NAD BEČVOU.

1. pá Písňový koncert Vlasty Vosmíkové. U klavíru A. Heiderová. — Sokolovo. — 19,30 hodin.
7. čt Veselá estráda souboru Mor. železáren, Olomouc. — Bečva v 19,30 hod.
8. pá Večer hudby, poezie a zpěvu. Účinkují Věra Šabacká, zpěv, Helga Langerová, recitace a Anna Heiderová, klavír. — Sokolovo v 19,30 hod.
15. pá Koncert pěveckého odboru ZK ROH Sigma „JURIK“. Řídí J. Slimáček. — Sokolovo v 19,30 hod.

22. pá Veselá estráda. Účinkují V. Faverová, bratři Muchové a další. — Bečva v 19,30 hodin.
23. so Den vítězství — 25. únor. Účinkují žáci I. ZDŠ Hranice, řídí s. Smrčková.
- středy Náladová smyčcová hudba ZK ROH Sigma. Bečva v 19,15 hodin.
- pátky Lidová dechová hudba ZK Teplice-lázně, řídí s. Hrda. — Lidová taneční hudba OB Drahotuše, řídí s. Pumprla (střídavě). — Sanatorium v 19,30 hod.
- neděle Koncert orchestru ZK ROH Sigma, řídí s. R. Klivar. — Bečva v 19,30 hod.

PROGRAM HRANICKÝCH KIN.

KINO SVĚT:

- 1.— 7. Zámek pro Barborku. ČSSR. Mládež ano.
- 8.—14. Revue o půlnoci. Širokoúhlý. NDR. Mládež ne.
- 15.—21. Babeta jde do války. Širokoúhlý. Francie. Mládež ne.
- 22.—25. Trosečníci Mrtvého moře. SSSR. Mládež ano.
- 26.—28. Dva pánové N. Polsko. Mládež ne.

Kino SVĚT hraje denně v 19,30 hod., v neděli, svátky a v úterý v 17 hod. a v 19,30 hodin.

KINO OKO:

- 1.— 4. Kapka medu. Anglie. Mládež ne.
- 5.— 7. V těžké hodině. SSSR. Mládež od 10 let.
- 8.—11. Tarzanova smrt. ČSSR. Mládež ne.
- 12.—14. Kalné vody. NDR - Francie. Mládež ne.
- 15.—18. Nesnáze s kariérou. Itálie. Mládež ne.
- 19.—21. Normandie — Němen. SSSR - Francie. Mládež ne.
- 22.—25. Havraní cesta. ČSSR. Mládež ne.
- 26.—28. Manželství na dostatečnou. Maďarsko. Mládež ne.

Kino OKO hraje denně ve 20 hod., v neděli, svátek a ve středu v 17,30 hod. a ve 20 hod.

PŘEDSTAVENÍ PRO MLÁDEŽ:

- 2. Zlé pondělí.
- 9. Půlnoční příhoda.
- 16. Komu patří pohár.
- 23. Bylo jedno přátelství.

Představení pro mládež jsou vždy v sobotu v 15 hodin.

Z ČINNOSTI PĚVECKÉHO ODBORU ZK ROH SIGMA „JURIK“.

„Jurik“ zaznamenal v poslední době několik velmi pěkných úspěchů, z nichž uvádíme koncert a vystoupení v Hranicích v rámci MČSP, vystoupení v Přerově na konferenci OOR a pravidelné koncerty v Teplicích n. B. pro lázeňské hosty.

Úspěchy netěší jen členy odboru, dirigenta s. Slimáčka a nás všechny, ale také zavazují a proto tím úsilovněji se cvičí další program. I když odbor byl posílen novými členy, zveme všechny zájemce o sborový zpěv, aby si přišli zazpívat a posílili tak naše jediné pěvecké těleso.

Pravidelné zkoušky ženského sboru jsou v pondělí a mužského sboru v pátek večer v Lidové škole umění.

A. K.

Miloš Semerád:

ZNAK MĚSTA HRANIC.

Mezi nejstarší památky všech měst patří jejich znak. Také naše město již od počátku 14. století má svůj znak. Obdrželo jej jako poddanské město od řádu premonstrátů, kterým se také říkalo bílí mniši podle jejich šatu, na rozdíl od benediktinů, kteří chodili v černém.

Opat premonstrátského řádu Chvalko se sídlem na Klášterním Hradisku u Olomouce po roce 1290 jako 11. opat tohoto řádu vyzvedl vesnici Hranice na město.

Dal městu Hranicím znak tentýž, jaký měli premonstráti na svém kostele na Klášterním Hradisku.

Znak měl ve svém středu sv. Štěpána prvomučedníka, u jehož nohou na pravé straně ve štítě byla černá

moravská orlice — roztažená v bílém poli a na levé straně ve štítu stříbrný český lev v červeném poli.

Tento znak používalo město Hranice až do r. 1460, kdy klášter premonstrátů s povolením krále Jiřího zastavil město Ctiboru Tovačovskému z Cimburka, pozdějšímu zemskému hejtmanovi na splacení dluhu 80 hřiven stříbra s podmínkou, že on každým rokem řádu 80 hřiven stříbra zaplatí.

Cibor Tovačovský z Cimburka přidal městu Hranicím k městskému znaku ještě svůj štít a to tak, jako by sv. Štěpán na tomto znaku stál. Znak Tovačovských z Cimburka měl ve štítě bílá cimbuří ve třech pásech pod sebou na červeném poli.

Takto upravený znak se nám dochoval vysekaný v pís-kovci ze 16. století v renezančním slohu od neznámého sochaře až po naše časy.

Byl původně umístěn na městské bráně, vedoucí z města na ves Motošín.

Po zboření městských bran a vystavění školy na nynějším školním náměstí, byl zazděn do fasády, kde trpěl počasím. V r. 1950 byl odstraněn z fasády školy a uložen v muzeu, kde se dodnes nachází.

V popsané úpravě používalo město Hranice tohoto znaku až do nezdařeného povstání proti kardinálu Františku z Diettrichsteina, které bylo zakončeno krvavou exekusí na hranickém náměstí na den sv. Havla 17. října 1627.

Kardinál František z Diettrichsteina pak za trest městu Hranicím všechna privilegia odňal. Po čase některá práva Hranicím vrátil, a to svým dekretem psaným na pergamenové listině a datované 6. srpna 1629 a vrátil jim znak, který však také upravil.

O znaku města píše se v této listině doslovně: „A poněvadž od starodávna jistého erbu a pečeti pro důležité své obecní potřeby užívali, takový erb netoliko jim schvalujeme, ale také nížeepsaným způsobem obnovujeme.

Předně mají míti štít se dvěma poli, totiž vrchní žluté a v něm v prostředku s hora klobouček knížecí a

po stranách dva nože slavného rodu našeho Diettrichsteinského od sebe rozdělené; spodní pole, které se špicí trojúhelníkem táhne, jest červené se třemi štíty, z nichž jeden na pravé straně jest žlutým polem a v něm orel černý s jednou hlavou roztažený, druhý štítek na levé ruce jest červený a v něm lev stříbrné barvy stojící, spodní pak štítek a prostřední jest též červeným polem a na něm bílý a červený na způsob tabule šach řízený, nad ním pak obraz sv. Štěpána, mučedníka Páně, stojící v levitském modrém oděvu, v pravé ruce drží kamení a v levé palmu, znamení mučednické držící, jakžto všeho malířským kumštem a uměním patrnější v tomto listu našem vyjádřené spatřiti se může, kteréhožto erbu častopsaný úřad a obec buď pro ozdobu města malovaného, neb na pečeti k potřebě své a k pečeti listů všelijak vyrytých a k tomu vosku červeného vedle starobylého způsobu užívati moci budou. A aby ta naše jim učiněná milostivá láska slušnou odměnu míti mohla, což věc spravedlivá jest, budou povinni nadepsaný úřad města našeho Hranic nynější i budoucí každoročně na den sv. Františka, za živobytí našeho mši svatú a po smrti mši na náklad obecní sloužiti dali a sami přítomni jsoucí, za nás Pánu Bohu se modliti a na ořeru jíti.“

Tato pergamenová listina podepsaná Diettrichsteinem se dochovala až na naše časy a je uložena v archivu města Hranic v našem zámku.

Ve zmíněném pergamenu se také dochoval namalovaný nově upravený znak města.

Malba je raně barokní, temperová, zdobená pravým zlatem a ukazuje na klášterní umění, které se dochovalo z dob, kdy mniši v klášteřích knihy psali a zdobili krásně malovanými iniciálami.

Mnich, který tento znak namaloval, byl umělec, dokonale své umění ovládající. Dnes po 333 letech jsou barvy svěží, nevybledlé, zářící, nezpráškovatělé a zlato drží na pergamenu tak, jako by bylo vše namalováno před krátkou dobou.

Přesná barevná reprodukce tohoto znaku byla zveřej-

něna poprvé v knize Vojtěcha Bartovského — Hranice, vydané r. 1906.

Město Hranice tohoto znaku používalo až na naše časy. Dochovaly se z těch dob také dvě stříbrné pečeti, jedna velká, v níž byl celý znak a jedna menší, na níž se užívaly pouze štítky se znaky Moravy a šachovnicí. Obě pečeti jsou vystaveny v našem muzeu.

V nějakém větším provedení ze 17. století se nám znak města nedochoval. Teprve když byl postaven a dohotoven r. 1763 hranický kostel, vytvořil zdejší rodák, sochař a řezbář František Galaš, znak města v pozdně barokním slohu a tento jest zavěšen v kostele nad varhanami dodnes.

V druhé polovině 19. století při nezdařené přestavbě radnice byl také v průčelí radnice umístěn znak města. Je ulit z litiny a polychromován. Který umělec jej vytvořil, je neznámo.

V předsíni svatební síně na radnici je umístěn na plátně malovaný znak města Hranic. Je to dílo malíře a měšťana Karla Nováka z Jindřichav Hradce, který dožíval své stáří u své dcery Marie Novákové, která zde byla nadučitelkou. Karel Novák nar. se 25. 4. 1824 v Jindřichově Hradci a zemřel 15. 10. 1903 v Hranicích.

A tak od počátku 14. století byl ve znaku města sv. Štěpán a býval také slaven jako patron města.

Po r. 1949, kdy národní výbory byly reorganizovány a staly se orgány vlády, přestaly užívatí svých městských znaků a užívají znaku státního.